

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/74/2018
Identifikačné číslo spisu: 4114202609
Dátum vydania rozhodnutia: 15.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4114202609.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: FORA - STAV, s.r.o., so sídlom Hledíkova 3, 942 01 Šurany, IČO: 36 673 749, právne zastúpený JUDr. Roman Foltín, so sídlom Školská 3, 949 01 Nitra, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO:00151 866, o zaplatenie 126 523,79 eur s príslušenstvom, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/42/2017-216 zo dňa 7. novembra 2017, jednomyselne, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd v Nitra rozsudkom č. k. 23Cb/79/2014-185 zo dňa 6. septembra 2016 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 126 523,79 eur a priznal mu náhradu trov konania.

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca si žalobou zo dňa 31. januára 2014 uplatnil voči žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky zaplatenie sumy vo výške 126 937 eur a náhrady trov, titulom nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 84 051,81 eur a titulom úroku z omeškania v sume vo výške 42 921,19 eur. Citoval rozsudok č. k. 23Cb/79/2014-126 zo dňa 12. decembra 2014, ktorým rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 126 523,79 eur a náhradu trov konania a v časti o zaplatenie 413,24 eur konanie zastavil. Následne citoval uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/107/2015-168 zo dňa 21. marca 2016, ktorým bol rozsudok Okresného súdu v Nitre č. k. 23Cb/79/2014-126 zo dňa 12. decembra 2014 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia, keďže nie je možné z neho zistiť koho prvostupňový súd považoval za žalovaného pasívne legitimovaného účastníka konania.

3. V ďalšom konaní súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č. k. 23Cb/79/2014-185 zo dňa 16. septembra 2016 tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť sumu vo výške 126 523,79 eur a žalobcovi priznal náhradu trov konania. K tomuto právnemu záveru dospel na základe dokazovania na

pojednávani konanom dňa 16. septembra 2016 a prítomnosti zástupcov obidvoch účastníkov konania. Za nesporné v predmetnej veci označil, že medzi sporovými stranami bola uzatvorená zmluva o dielo č. SE-OVO-77-053/2010 zo dňa 5. mája 2010, na základe ktorej bola realizovaná stavba „G.“. Za nesporné tiež označil doručenie faktúr na zaplatenie stavebných prác, ako aj ich nezaplatenia žalovaným - objednávateľom. V odôvodnení rozhodnutia citoval vyjadrenie žalovaného ohľadne jeho omeškania s platením faktúr, a to z dôvodu zapríčineného zdĺhavým schvaľovacím procesom zo strany riadiaceho orgánu a zmenami projektu počas implementácie. K jedinej obrane žalovaného týkajúcej sa nedostatku pasívnej legitímácie svoj právny záver zdôvodnil v bode 6 (odôvodnenie nerozhodnutia, ako aj ohľadne námietky o nerozhodnutí o pripustení ďalšieho účastníka na strane žalovaného). S poukazom na ustanovenie § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka a ustanovenia § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 a 2 C. s. p.

4. O odvolaní žalovaného (list v spise č. 196) ako odvolací súd rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 15Cob/42/2017-216 zo dňa 4. novembra 2017 tak, že rozsudok Okresného súdu v Nitre č. k. 23Cb/79/2014-185 zo dňa 16. septembra 2016 potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

5. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd popísal podrobne skutkový a právny stav a uviedol, že po prejednaní odvolania dospeľ k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. ho potvrdil. S poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p. v odôvodnení sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby tieto dôvody opakoval. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu č. k. 15Cob/107/2015-168 zo dňa 31. marca 2016 správne postupoval, keď v súlade s ustanovením § 43 ods. 1 O. s. p. vyzval žalobcu na odstránenie vady podaného návrhu v časti označenia žalovaného. Uviedol, že jeho ďalší postup bol determinovaný vyjadrením žalobcu, z ktorého bolo zrejme označenie žalovaného - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. K tvrdeniu žalovaného ohľadne nevyhnutnej potreby rozlišovania medzi subjektom „Slovenskou republikou“ a „Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky“, ktoré sú dva samostatné subjekty a ich postavenie a najmä legitímáciu nie je možné zamieňať, uviedol, že postup navrhovaný žalovaným by nebol dôvodný. Poukázal na fakt, že žalovaný návrh na pristúpenie ďalšieho účastníka na strane žalovaného ani nenavrhol, ako aj fakt, že žalobca od začiatku nepovažoval za žalovaného štát Slovenskú republiku, ale Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Tento fakt podľa odvolacieho súdu vyplýva aj z viacerých tvrdení v konaní, ako aj z textu zmluvy, z ktorej si žalobca jeho nárok a zaplatenie zmluvnej pokuty, ako aj úroku z omeškania uplatnil. Za zrejme považoval, že žalobca bol ohľadne platieb, kontroly diela a odsúhlasenie vykonaných prác oprávnený komunikovať s Krajským riaditeľstvom hasičského a záchranného zboru v Nitre z dôvodu, že zabezpečovalo realizáciu stavby z titulu právnej subjektivity a s poukazom aj na to, že Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru stratilo ku dňu 31. decembra 2012 subjektivitu a všetky pohľadávky a záväzky podľa zákona č. 345/2012 Z. z. prešli na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, čo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky deklarovalo aj vo svojom stanovisku zo dňa 18. februára 2013, ktoré žalobcovi zaslalo a v ktorom žalovaný uplatnenú cenu spolu s úrokom z omeškania platieb, aj uznal.

6. S poukazom na uvedené odôvodnenie odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil a o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 C. s. p.

7. Proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu, s vyznačenou právoplatnosťou dňa 21. februára 2018, žalovaný zákonnej lehote, splnomocneným právnym zástupcom podal dovolanie, podaním zo dňa 22. februára 2018 a navrhol rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/42/2017-216 zo dňa 7. novembra 2017, ako aj rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 23Cb/79/2014-185 zo dňa 16. septembra 2016 v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

8. Prípustnosť dovolania označil ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. v znení účinnom od 1. júna 2016.

9. V rozsiahlom odôvodnení dovolania v jednotlivých článkoch I. až VI. popísal rozsah rozhodujúcich skutočností, rozlíšenie legitímácie Slovenskej republiky a Ministerstva Slovenskej republiky, vymedzenie okruhu účastníkov súdneho konania, odňatie práva konať pred súdom nesprávnym procesným postupom a porušením práva na spravodlivý proces, návrh na odklad vykonateľnosti rozsudku a záver.

10. V článku IV. odôvodnenia označeného „odňatie možnosti konať pred súdom nesprávnym procesným postupom“ dôvodil skutočnosťou, že súd konal so Slovenskou republikou, ktorou žalobca v žalobe označil, a teda týmto označením aj vymedzil okruh účastníkov konania a súd sa mal obmedziť iba na žalobcom označený subjekt. Uviedol, že aj zo žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobca za subjekt na strane žalovaného označil Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom vnútra. Neakceptovateľným postupom súdu, podľa žalovaného je výzva konajúceho súdu po viac ako dvoch rokoch, keď zistil nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného a v zmysle ustanovenia § 43 O. s. p., ho vyzval a odstránenie vady. Takýto postup podľa žalovaného je v absolútnom rozpore s právnymi závermi vyjadrenými v citovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Českej republiky. Argument súdov obidvoch inšancií, že žalobu novému subjektu Ministerstvu vnútra doručovať nebolo potrebné, kvalifikoval žalovaný ako popieranie hmotnoprávných a procesnoprávných účinkov priznaných účastníkom konania. Žalovaný si takýmto postupom nemohol uplatniť prostriedky procesnej obrany napríklad námietku premlčania uplatneného nároku.

11. Súdov obidvoch inšancií sa v otázke odstraňovaní väd podania obmedzili iba na odvolanie sa na záväznosť celkom nesprávneho právneho názoru, ktorý bol prezentovaný v uznesení Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/107/2015-168 zo dňa 31. marca 2016, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. Žalovaný poukázal na podobné procesné pochybenia, čo napríklad je zrejmé aj z odôvodnenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 7CoPr/10/2016-122 zo dňa 31. júla 2017. V článku V navrhol odložiť vykonateľnosť rozhodnutia, keďže uplatnený nárok nepredstavoval právo na odplatu, ale právo na zmluvnú pokutu a úroky z omeškania z jej nezaplatenia.

12. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 9. apríla 2018 (list v spise č. 241). Navrhol napadnuté rozhodnutie dovolaním ako právne nedôvodné zamietnuť. Za potrebné považoval uviesť, že od začiatku konania v spore žalovaným nebol štát, ale Slovenská republika, v ktorého mene koná štátny orgán Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Fakt, že žalovaný bol od počiatku ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky Ministerstvo vnútra, je zrejmy aj z odôvodnenia žaloby, keďže nikde v žalobe nie je uvedený štát ako povinný.

13. K návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku uviedol, že takýto postup nevidí dôvodným a že zo strany žalovaného ide iba o účelovo oddialiť povinnosť zaplatiť uplatnený nárok žalobou z roku 2014.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) prejednal dovolanie žalovaného, po zistení, že bolo podané v zákonnej lehote za účinnosti C. s. p., oprávnenou osobou (§ 429 C. s. p.) a skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné.

15. Predmetom dovolania je vec rozhodnutá za účinnosti C. s. p. začatá podaním, návrhu dňa 31. januára 2014, teda za účinnosti O. s. p.

16. Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 C. s. p.).

17. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.).

18. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie

odvolacieho súdu. Výnimočnosti opravného prostriedku zodpovedá právna úprava prípustnosti.

19. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie ak to zákon pripúšťa.

20. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov;
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu;
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník;
- d) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie;
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. V danom prípade žalovaný označil prípustnosť dovolania ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p.

22. Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti dovolania žalovaného je, či odvolací súd tým, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného nezamietol, znemožni žalovanému takýmto nesprávnym procesným postupom, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Zo žaloby zo dňa 31. januára 2014 je zrejmé, že žalobca za žalovaného označil Slovenskú republiku - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, že zmluva, z ktorej predmetný nárok na zmluvnú pokutu a úrok z omeškania uplatnil, bola uzatvorená objednávateľom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako objednávateľom a zhotoviteľom FORA - STAV, s.r.o., že odpor proti platobnému rozkazu Okresného súdu Nitra č. k. 23Rob/23/2014-34 vo veci o zaplatenie 126 937,- eur podal za žalovaného subjekt Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (list v spise 51), že vyjadrenie žalobcu k odporu bolo doručené Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky dňa 15. októbra 2014 a na pojednávanie konanom dňa 24. októbra 2014 sa za žalovaného zúčastnil právny zástupca - splnomocnený zamestnanec splnomocnený Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Mgr. Q. W.. Sporné nie je, že rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený a prevzatý Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky dňa 4. mája 2015 (dôkaz v spise doručka na strane spisu č. 133), i keď adresát bol uvedený Slovenská republika Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v zastúpení ním povereného zamestnanca (list v spise č. 135).

24. V uznesení Krajského súdu v Nitre bol za žalovaného označený subjekt Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré bolo žalovanému doručené a na základe ktorého odôvodnenia súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby opravil označenie žalovaného tak, že označenie znie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Z dokladov založených v spise nie je zrejmé, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty spolu s úrokom z omeškania nepoprelo a že Okresný súd Nitra v ďalšom konaní v rozsudku za žalovaného označil Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

25. Krajský súd Nitra rozsudok súdu prvej inštancie proti žalovanému označenému Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako vecne správny potvrdil.

26. Z uvedeného je zrejmé, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky počas celého konania vo veci o zaplatenie sumy vo výške 126 523,79 eur vo veci konalo a v žiadnom prípade nemalo znemožnené vo veci konať a uplatňovať jemu patriace procesné práva.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací sa stotožnil s vyjadreným právnym záverom odvolacieho súdu, že nárok uplatnený predmetnou žalobou posúdil ako preukázaný, dôvodný a že rozsudok prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 C. s. p. potvrdil. Odvolací súd sa dostatočne a

zrozumiteľne vysporiadal s námietkou žalovaného ohľadne jeho nedostatku pasívnej legitímácie, s ktorým záverom dovolací súd jednoznačne súhlasí.

28. Fakt, že súd prvej inštancie na základe odôvodnenia zrušujúceho uznesenia súdu vyššieho stupňa vyzval žalobcu v zmysle § 43 O. s. p. na odstránenie vady podania v časti označenia žalovaného a následne takto opraveného žalovaného v ďalšom rozhodnutí označil, nie je dôkazom o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, ako žalovaný v jeho dovolaní tvrdí.

29. Ide o účelové tvrdenie žalovaného oddialiť plniť jeho povinnosť zaplatiť sumu vo výške 126 523,79 eur, ktorá povinnosť mu podľa predložených dokladov, ako aj z jeho vyjadrenia jednoznačne vznikla.

30. Dovolateľ po celý čas v konaní vystupoval, mal možnosť brániť jemu patriace procesné práva, čo je zrejmé z jeho účasti vo veci na pojednávaniach konaných súdom prvej inštancie, ako aj súdu odvolacieho.

31. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a na to, aby vyvolalo právne následky a teda mohlo byť predmetom prejednávania na dovolacom súde, musí spĺňať podmienky predpokladané zákonom. Jednoznačne musí ísť o dovolanie prípustné a má slúžiť na odstránenie zmätočnosti a nesprávneho procesného postupu a nesprávneho právneho posúdenia. V ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožní strane, aby uskutočňovala proces. V danom prípade, nesprávny procesný postup súdov, ktorým by bolo žalovanému znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, žalovaný nepreukázal.

32. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

33. V danom prípade, podľa tvrdenia dovolateľa, by bola ohrozená ochrana práva a právom chráneného záujmu a naplnenie právnej istoty z takého dôvodu, že počas konania na základe dispozície súdu vyššej inštancie v zrušujúcom uznesení, bola opravená časť označenia strany spore. Po celý čas konania za žalovaného konal a vystupoval v celom konaní na strane žalovaného subjektu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - dovolateľ. V takomto prípade rozhodne na strane dovolateľa nemohlo dôjsť k situácii, že mu nesprávnym postupom súdu bolo znemožnené uplatňovať jemu patriace procesné práva.

34. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné (§ 447 ods. 1 písm. c/ C. s. p.).

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 35 C. s. p.) s poukazom na uvedené, dovolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 447 ods. 1 písm. c/ odmietol.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.